

Ortak No:	Sükrîye Yûksel Adı ve Soyadı	Ankara En Son Pay Verdiği Yer	9.— Toplanan Payı L. Kr.	Ortak No:	Adı ve Soyadı	En Son Pay Verdiği Yer	Toplanan Payı L. Kr.
17404	Sinasi Özden	Cihanbeyli	30.60	15576	Vasfiye Akalın (Hepsenler)	Saray	265.41
13172	Şakir Güngay	Elbistan	10.20	6383	Vefa Gücen	İskenderun	28.—
	— T —	Mazgirt	24.—	13827	Vehbiye Sayman	Izmir	18.—
16155	Tahir Dizdar	S. Karahisar	354.46	3731	Vehip Altuğ	Niğde	33.85
6176	Tahir Özkan	Yezirköprü	14.—	5602	Vesile Benderli	Ecaabat	21.—
—	Tahsin Uzun	Izmir	50.—	18313	Vedia Yaman	Eskişehir	361.40
9471	Tahire Kuyumcu	Bismil	83.—			Saray	226.80
21308	Tahsin Önder	Tire	27.—				
20585	Tarif Gülsoy	Orhaneli	42.57	17166	Yakup Onat	Balya	308.50
20223	Tevfik Küçoglu	Van	414.20	15349	Yaşar Kılıç	Zara	294.—
16346	Tomris Doğan	Jiayama	117.80	10268	Yaşar Işıkhan	Kağızman	26.40
19421	Tulin Akılıçoban	Safranbolu	91.—	—	Yıldız Sudoğan	Antalya	28.—
16873	Turan Özbağ	Yayladağı	42.—	—	Yusuf Çabuk	Beyşehir	140.—
—	Turgut Çimrîn	Seben	84.—	20724	Yusuf Akıl	Ulus	16.—
21013	Turgut Barutçu	Sinop	98.—	1491	Yusuf Gök	Aydın	12.—
—	Turgut Güneş	Gaziantep	129.33	—	Yusuf Ziya Aytaç	Yayladağı	28.80
16252	Türkân Cinkılıç	Çankırı	355.60	13638	Yunus Tankaya	Niğde	60.20
3994	Türkân Göksen (Nurhan)	Bozüyükk	368.20	10204	Yusuf Ziya Özer	Eskişehir	105.—
19001	Türkân Ertunga	Merzifon	517.40	22255	Yusuf Bol	Bulancak	98.—
440	Türkân Tulpar	Erdek	12.—				
2202	Türkân Soybay			11433	Zafire Belir	Gebze	333.60
2760	Türkân Öztürk (Çalıkuşu)	Bolu	419.66	5354	Zehra Baser	Erzurum	15.—
4803	Turhan Büyüksarç	Egil	42.60	19207	Zehra Hayran	Zara	14.40
19793	Türkân Saatçoğlu	Afyon	245.—	7583	Zehra Özöl	Beyoğlu	54.40
9584	Türkân Ergen	Bergama	43.20	7937	Zehra Üler	Beyoğlu	450.90
16086	Turhan Yıldız	Sürmene	42.—	12176	Zehra Aytuğ	Uşak	455.63
—	Türkân Sümer	Diyarbakır	67.50	8048	Zehra İlkin	İzim	9.60
4513	Türkân Zorba	Çal	67.20	21630	Zehra Alkan	Ödemiş	17.—
18152	Türkân Kaymaz	Turgutlu	26.40	—	Zehra Özsun	Hendek	70.—
21920	Türkân Güvenir	Az davay	35.—	15272	Zehra Üner	Yıldızeli	25.—
23059	Türkân Gökereli	Bayburt	98.—	5666	Zehra Ayoğlu (Özış)	Eskişehir	52.60
7562	Türkân Gürhun	Beyoğlu	593.07	488	Zehra Akkuş	Gümüşhacıköy	375.40
7946	Türkân Kıpçak (Derimiz)	Eyüp	54.42	12635	Zeliha Kubis	Malatya	337.51
5622	Türkân Yenerol	Eskişehir	59.40	20730	Zervin Bilginoglu	Safranbolu	84.—
21627	Turhan Erkan	Kemalpaşa	168.—	6014	Zeynep Üner	Giresun	49.—
	— U —	Muş	110.—	9115	Zihniye Tuger	Izmir	243.45
13557	Ulviye Kutman	Bafra	240.—	7449	Ziba Hataybay	Beyoğlu	25.58
20071	Ulviye Kirçal (Saldırı)	Kemaliye	42.—	17650	Zekarya Kiraç	Nizip	697.50
—	Ulviye Özçelik	Adana	59.80	21395	Zekarya Erdem	Balâ	3.84
11679	Ülfet Turhanalp	Gölcük	74.25	—	Zekarya Şahin	Bozova	259.—
11269	Umran Ergin	Urla	275.60	21813	Zerrin Kırkız	İlgın	42.—
10092	Vahide Balta (Yaman)	Eskişehir	312.80	4778	Zisan Kırıçioğlu	Diyarbakır	133.—
12097	Vahide Geyne (Özbek)	Kaman	140.60	17371	Zisan Sarpel	Yenice	28.80
16187	Vahit Küçer	Bilecik	82.—	—	Ziya Toygar	Çankaya	126.—
14899	Vasfiye Seymen	Dörtyol	31.20	4402	Ziya Gökalp	Denizli	121.50
16089	Vasfiye Seyhan			14580	Ziya Arman	Adana	33.—
				16309	Ziya Kayan	Suruç	12.—
				5079	Ziyaettin Kozan	Elâzığ	26.40
				9876	Zühal Duru	Ödemiş	47.—
							322.60

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	19	27	38	49
6	16	28	39	50
7	17	29	40	51
8	18	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

T. C. MAARİF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

MAARİF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ
DÖRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

VILLİK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLA
RINDAN SİRİN YATIRIMLA VE
ALINACAK MAKBUZ MAARİF VE
KÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDIR.

CILT: 20

30 EYLÜL 1957

SAYI: 975

1957 - 1958 ÖĞRETIM YILININ BAŞLAMASI MÜNASEBETİYLE, MAARİF VEKİLİ SAYIN
TEVFİK İLERİ'NİN SÖYLEMİŞ OLDUKLARI NUTUK

"Muhterem vatandaşlar,

1957 - 1958 ders yılına başlanması münasebetiyle huzurunuzda bulunduktan ve maârifimize ait meseleler hakkında öğrenci, öğretmen ve velilerle samimi bir hasbihâl yapmaktan ve meselelerimizi ortaya koymaktan büyük bir zevk duymaktayım. Her seyeden evvel sunu iftihar ederek kaydetmem mecburiyetindeyim ki, yurdumuzda sadece nüfus artışı ile mütenasip olarak değil, bunun üstünde bir okuma istiyaki ve talebi, köylü, kasabalar ve şehirli bütün vatandaşlarımızın cocuklarında mevcuttur. Çok yakın senelerde okulu olan köylüler, taşılı çağdaşındaki çocukların devamını sağlamak, kanunu müyyedîler kullandırmaması icabetten mühim bir hâdise iken ve köy öğretmeninin en mühim mesalelerinden birini teşkil ederken, sükrolsun bugün böyle bir meselemiz yoktur. Bilâkis öğrencilerimiz öğrenci sayısının günden güne artması sonrasında mevcut okul binalarının bütyülmemesini veya yeni okullar yapılması istemekte ve bunun neticesi olarak biz, okulsuz köylere okuyucularının yanlarında mevcut okulları geliştirmek gibi bir vazife ile de karşı karşıya bulunmaktayız. Bu hâdiseye memleketimiz ve milletimiz için çok hayırlı bir hâdise olarak tesbit etmek istiyoruz.

Diğer taraftan memleketimizde orta öğretme karşı olan alâka da süratle artmaktadır. Geçen ders yılında orta öğretime devam eden talebe sayısı bir evvelki yıla nazaran 34.000 fazla idi. Kat'ı rakamlar henüz alınmamış olmakla beraber, bu yıl orta öğretim müesseselerimizde okuyacak çocukların sayısı geçen yıla nazaran tahminen 50.000 civarında fazla olacaktır.

Bu hususu arzederken yine bugün vatandaşları memnun edeceğinden şüphem olmayan bir cihâti tebârûk etmek istiyorum. Kasabalarımızda açtığımız ortaokullara devam eden çocukların büyük bir kısmını köy çocukları teşkil etmektedir. Beş altı sene evvel 77.000 olan orta öğretim öğrenci sayısının geçen sene 190.000'a ulaşmasının bir sebebi de köy çocukların okuma karşı olanı şuanın sükrânı olaklıları ve okuma imkânına malik bulunmalarıdır.

Bütün bunlar, bizi bir taraftan ilk öğretimi bütün vatan satına yayan için tedbirler almaya sevkederken diğer taraftan orta öğretim müesseselerini her sene biraz daha artırmaya ve buna muvâzi olarak bu müesseselerle öğretmen yetiştirmeye mecbur etmektedir.

1950 yılında 176 milyon civarında olan maarif bütçemiz geçen sene 507 milyon liraya yükselmıştır ve bu sene 321 milyon lirası ilk öğretimin tahakkukuna tâhîs edilmiş bulunmaktadır. İçinde bulunduğumuz sene de, köy okullarının inşasına yardım olmaya bütçemizden ayrılan ödenek 42.000.000 liradır. Bu para ile ve çocukların okutma surûru ermiş, bugünkü imkânlar karşısındalar onları bir istihsal unsuru olarak kullanmak zaruretinden müstâgni kalmış köylülerimizin, arzularıyla yaptıkları yardımlarla, inşasına başlanan ve bu yıl bitmesi mukarrer olan köy okulu binası sayısı 1500'e yakındır.

Aziz vatandaşlar,

Orta öğretim ihtiyacını karşılamak üzere bu sene açığımız Bingöl, Hakkâri ve Tunceli Liseleri ile bütün vilâyet merkezlerimiz liseye kavuşturulmuş, ayrıca nüfusu çok olan bazı kazalarımızda liseler açılmış ve ortaokulu olmayan kaza sayısı pek azalmıştır.

Bes altı sene evvel 59 olan lise sayısının yeni açılan 6 kolejle birlikte 108 e, 285 olan müstakil ortaokul sayısının 476 ya yük-

seldiği düşünülecek olursa milletimiz okumaya karşı olan büyüğülâkçe ve hükümetimizin bu alâkayı tamîn için gösterdiği gayret tebârûk etmiş olur.

Burada şu ciheti hemen kaydetmemeliyim ki, vatandaşın en tabii ve en aziz hakkı olan, çocuğunu okutabilmek imkânını ona vermek için, bu müesseseleri açmaya ne derece mecbur ister aktığımız bu müesseselerden kaliteli insan yetiştirmek için gerekli bütün tedbirleri almakla da o derece mükemmeliz.

Maârif ait her işin başında ve sonunda öğretmen geldiği gibi, tedbirler arasında, en mühüm olanı, iyi öğretmen yetiştirmektedir. Bugün Vekâletimiz üzerinde en çok darduğu, halâ letmek için çalıştığı mesele de budur. Bir yandan ilkokullarımıza öğretmen yetiştirmek için multîlî vilâyetlerimizde yeni öğretmen okulları açarken, öte yandan ortaokullarımız ve liselerimiz için multâhâl olduğumuz çok sayıda ve aranılan vasıta öğretmen yetiştirmeye meselesi de ele almış bulunmaktayız. Ortaokullara öğretmen yetiştiren eğitim enstitülerinin sayılarını artıracağız. Liseler öğretmen yetiştirmek için Ankara ve İstanbul'da Üniversiteler dışında, üniversitelerimiz elemânlarında büyük mikâsta istifade etmek suretiyle, yüksek öğretmen okulları açmak zaruretiyle karşı karşıyayız. Açağımızı bu yüksek öğretmen okullarına, kendilerine öğretmenlik gibi çok ulvi ve şerîflî bir mesleği seçmiş lise mezunları yanında, geniş ölçüde, yapılacak bir sevgi ile ilköğretmen okulları mezunları da alıncaktır. Bu güne kadar Vekâlette multîlî umum müdürülkeler bağı olarak türlü öğretmen okulları, bugün tek bir umum müdürülkeler topalanmış ve böylece bütün öğretmenlerin derecelerine göre aynı meslek esâslarına bağlı olarak yetiştirmelerinin teminine tessâvül edilmiştir.

Muhterem vatandaşlar,

Teknik öğretimden de kisa bahsetmek isterim... Hi

Izmir, Erzurum, Eskişehir'de tekniker okulları açmaya sevketti. Hiç şüphe yok ki, yurdumuzun büyük kalkınma hareketine muvazi olarak bu hamleleri yapacak ve idame ettirecek elemeleri yetiştirme hususunda her sene yeni müesseseler açmaya devam edeceğiz. Erkek teknik okullarını bu faaliyeti yanında kız sanat enstitülerinin, akşam kız sanat okullarının faaliyeti de memnuniyet verici şekilde artmış bulunmaktadır. Ankara'da kız sanat enstitüsü tâhsili üzerine iki yıllık öğretim veren bir sekreterlik okulu açılmıştır.

Teknik öğretim sahâsında memnuniyet verici diğer bir hâdisâ de bu yıl İstanbul'da bir tatbik güzel sanatlar okulunun açılmış olmasıdır. Kız ve erkek sanat enstitüleri mezunları ile lise mezunlarını alacak olan bu müessese üç yıllık bir tâhsil süresi içinde öğrencilerini iç mimari, mobilyecilik, seramik, grafik ve artistik baskı mensucat sahâhalarında ehliyetli ve yaratıcı sanatkârlar olarak yetiştirecektir.

Bu babsı burada kesmeden kısaca İmam-Hatip Okullarımızdan da bahsetmek istiyorum.

İlk defa 1951 - 1952 ders yılında 7 vilâyetimizde açılmış bulunan İmam-Hatip Okullarımız geçtiğimiz ders senesinde 17 ye çıkmış ve bu müesseselerimizde 3 000 i mütecazîv çocuğumuz memleketimizin çok muhtaç olduğu münâvver din adamları olarak yetişmeye bulunmuştur.

Bu müesseselerimizin inkişâf üzerinde de dikkat ve ehemmiyetle durmaktadır.

Aziz vatandaşlar,

Orta tahsilini yapan gençlerimizin sayısının süratle artması, şüphe yok, bizi üniversiteler ve yüksek okullar üzerinde hassasiyetle durmaya mecbur etmiştir. Bu itibarla bir yandan mevcut üniversitelerimiz her bakımından inkişâf ettirmiştir ve bu üniversitelerimiz 25.000.000 civarında olan bütçeleri geçen ders yılında 75.000.000 a çıkarılmıştır. Önümüzdeki yıllarda da aynı hassasiyetle eski ülümümüzde eksiklerinin tamamlanmasına ve bütün inkişâf imkânlarına sahip olmalarına çalışacaktır. Bunların dışında İzmir'da yeni kurulan, zârât, tip fakülteleri ve yüksek hastabakıcılık okulu ile Ege Üniversitesi üçüncü ders yılını idrâk etmiş bulunmaktadır.

Ankara'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi ikinci ders yılında girmiştir ve mimari, makine mühendisliği, inşaat mühendisliği, endüstri idaresi ve iş idaresi, şehircilik bölümleri ile faaliyetine devam etmekte bulunmaktadır. Bu üniversite sitesi 45.000 dönümlük bir arazi üzerine inşa edilmek üzere. Erzurum'da Atatürk Üniversitesi temel atılmıştır. Bu müessesemiz de 1958 - 1959 ders yılında itibaren tedrisata başlıyacaktır. Ayrıca Trabzon'da bir teknik üniversitesinin kurulması kararlaştırılmıştır. Lütfen arazinin istihlâkine başlanmıştır. Gerek mevcut üniversitelerimiz kıymetli elemanlarının yardımalar ile, gerek bu üniversiteler için Avrupa ve Amerika'da yetiştirmekte olduğumuz ilim adamları ile, en kısa zamanda, yeni üniversitelerimiz, memleketimizin çok muhtaç olduğu ilim ve meslek adamlarını yurdumuza kazandırma-ya başlıyacaktır.

Vekâletimiz yüksek okullar üzerinde de aynı hassasiyetle durmaka ve bu müesseseleri ilmi muhtariyetlerine sahip akademîler haline getirmek kararدادır. İlk olarak yüksek iktisat ve ticaret okulları ile Güzel Sanatlar Akademisinin statülerini ele alınmıştır. Bunlar Büyük Millet Meclisine sevkedilmek üzere.

Muhterem vatandaşlar;

Sözlâremi bitirmeden evvel hepimizi, daha doğrusu çocukların ve istikbalimizi çok yakından alâkadar eden bazı hususlar üzerinde de sizlerle görüşmek istiyorum. Yavrularımı okutmak için gösterdiğiniz gayret, iktiham ettiğiniz fedakârlık ve bu hususta milletçe ve hükümete sarfedilen emekler neticesinde, arzu ettiğiniz kadar memnun olduğumuzu ifade edemeyeceğim. Bu niçin böyledir? Ana, baba olarak, öğretmeni ve müreibî olarak, Vekâlet olarak bunun üzerinde durup, düşünmek mecburiyetindeyiz. Türk çocukların zeki olduklarına şüphe yoktur. O halde aradığımız ve elde etmeye mecbur olduğumuz randimanın tam olarak elde edilmemesinin sebepleri nelerdir? Düşünmeye ve tedbir bulmaya mecburuz. Elde etmeye mecbur olduğumuz ran-

duman, dedim. Çünkü Türk milletinin, asırlık ihmallerin kötü neticelerini kısa zamanda bertaraf ederek, bugünün medeni milletleri seviyesine ulaşması bir zarurettir, millî borçtur. Bu ise yeni nesillerin büyük işleri yapabilecek vasıta yetişmeleri ve yetiştirmeleri ile mümkündür. Onun için bir senelik tâhsil hayatından sonra muayyen bir ölçüde mutlaka randiman almâga mecburuz. Alamadığımız zaman küçük yavrularımız Maarif Vekili kâdar, ana baba ve öğretmen, hepimiz bir mesuliyet hissederek düşünmemiz ve care bulmamızı icabeder. Bir kisim çocukların muvaffakîyetlerini üzerinde birçoğ sebepleri ileri sürülmektedir ve sürülebilir. Çocuklar yeteri kadar çalışmıyorlar, deniyor, buna söyleyenler bir bakma haklıdır. Fakat onları çalısan birer küçük vatandas haline getirmek ananın, babanın ve öğretmenin vazifesidir. Programlar yüküldür ve çocuklarınımız bu yükü programların altında eziliyor, deniliyor, bu da üzerinde durulacak ve mutlaka halledilecek bir mesele olarak kârımızdır ve ele alınmış bulunmaktadır. İmtihan sistemlerimiz objektif değildir, çocuklarınımızı bilgisiyle ölçemiyoruz, denmektedir. Bunda da isabetli tarafalar vardır ve üzerinde ciddiyete duracağımız maarif meselelerimizden biri de budur. Ve hattâ bu, başka memleketlerde de ele alınmış müham bir meseledir. Ve niyetin sınıflarımızın çok kalabalık oluşu, öğretmenlerimizin çocukların lâyikeyî meslufları olmasına mani olmaktadır. Bunlar ve buna benzer unsurlar bir araya gelince beklediğimiz neticeyi alamamanı husrani ile karşılaşıyoruz. Randımsızlığı tevlit eden bütün unsurları bertaraf etmek için elbirligi ile var kuvvetimizle çalışmak mecburiyetindendir. Bu yaz bütün lise müdürlüreleri İstanbul'da bu maksat için topladık. Alınacak tedbirler üzerinde 20 günden fazla çalışıldı. Vardıkları neticeleri Vekâlette dikkatle tetkik etmekteyiz, ve en yakın zamanda tedbirler alarak bunları tatbik safhasına koyacağız.

Tâlimatnameler üzerinde bir takım değişiklikler yaptık ve yenilerini de yapacağız, çocukların çalışma sevkini artırmak ve böylece muvaffak olma şanslarını çoğaltmak imkânlarını sağlayacağız, bütün bu tedbirlerimiz, talebe, bilsin bilsin, sınıf geçirmeye müâtûf ve kendimizi aldatıcı tedbirler olduğunu sans-serif hadîr. Bütün arzumuz, çocukların çalışma ve yeteri kadar öğrenme imkânlarını daha geniş milyasta vermek, bunun tâbiî neticesi olarak sınıf geçmelerini temin etmektir.

Alâdîgimiz diğer bir tedbir de liselerde fen ve edebiyat kolunun ikinci sınıfına itibaren ayrılmıştır. Bundan maksiat, öğrencilerin, lisenin birinci sınıfında müsterik bir hazırlık devresi geçirdikten sonra, istidatlarına göre, istikametlerini daha erken tâyin etmelerine imkân vermektedir. Öğrenciler edebiyat ve fen kollarından birini tercih etmekte tamamîlye serbestlerdir. Bununla beraber, istedikleri takdirde, karar verebilmek için öğretmenlerinin tavsiyelerine ve rehberliklerine müraâat edebiliyorlar. Gençlerin, formasyonları bakımından, kolların hussusiyetini yapan derslerden, bir had dâhilinde, karşılıklı olarak faydalnamaları zaruri görülmüş, edebiyat ve fen kolları programları arasında nisbi bir paralellî muhafaza olunmuştur. Bu itibarla kollarдан mezun olanlar meslek seçimi bakımından kendileştirilecektir.

Sevgili çocuklar;

Şimdî sizinle biraz konuşmak istiyorum. Siz, asıl, büyüğü, kahraman ve çok vatanperver bir milletin aynı vatandaşlara sahip çocuklarınızınız. Bu vatandaşlarınız size büyük vazifeler tâhîm etmektedir. Bugün için bunların başında ana ve babalarınızın ve milletimizin, sizin için yaptıkları fedâkarlıklarla dikkate alarak çok muhterem ve size ana ve babalarınız kadar yakın, onlar kadar sevgi ve şefkatle bağlı öğretmenlerinizin gösterdiği istikamette, çalışmaya ve bu vatan için iyi birer vatandaş olarak yetişmek geliyor. Bir senelik tâhsilden sonra bir kisim arkadaşlarınıza imtihanlarını muvaffakiyetle verip üst sınıfına geçiyorlar. Bir kisimınız ise muvaffak olamıyor ve aynı sınıfta bir daha olumak mecburiyetinde kâliyor. Biliyor musunuz ki, sevgili çocuklar, ana, babanın ve milletin bu kadar büyük fedâkarlığından sonra, vatanınızın bilgili ve maharetli insanları bu derece muhtaç olduğu bir anda, hiçbir Türk çocuğunun çalışmamaya ve bunun neticesi, yıllarını kaybetmeye hakkı yoktur. Bu yıllarda ananızın, babanızın, milletimiz ve sizden sonra o sırâlarda okumak için yetişen çocukların hakâi vardır.

Su anda yavruları sınıfı kalmış gözü yaşlı anne ve babaların öğretmenlere ve bizzat bana yaptıkları müraâatları istârap-

la hatırlıyorum. Hiç olmasa anne ve babaniza bu istrabı çektiğimde hakkınız olmadığını düşünmeli ve kabul etmelisiniz.

Sevgili çocuklar, size, kahraman ve vatanperver bir milletin çocuklarınız, dedim. Yani siz de kahraman ve vatanperver birer Türksünüz. Hangi Türk çocuğuna kahramanlığı ve vatanperverliğini ne ile ispat edersiniz desek, alacağımız cevap ayındır: — Vatanım için ölüüm. Dünyada hiçbir millet vatan için Türk milleti kadar seve sevâ olmemiştir. Fakat vatanperverliğimiz ölçüsü sadice bu mu olmalıdır? Uğrunda canımızı verecek kadar sevdigimiz bu vatanı karşı başka borçlarımız yok mudur? Hiç şüphesiz vardır: Ölümeye kadar vatanımız için faydalı insan olarak yetişmek, bunun için çok çalışmak, ve vatanımıza hangi sahâda olursa olsun, hizmet etmek.

Sevgili yavrularım,

Bu ders yılında vatanperverliğimiz en güzel parolası çalışmam olsun, gününe çalışmak, öğretmenlerinin sevgisini ve takdirini kazanacak şekilde çalışmam ve bunun neticesi olarak

muvaffak olmak. Bir bakâma bu kadar küçük bir işi, bir bakâma neticesi itibâriyle çok büyük olan bu işi yapamayan insanlardan, uğrunda can vermeye hazır olduğumuz vatanın memnun olmayıcağız biliniz. Allah hepini vatanın kendisinden memnun olacağî evlatlardan yapsın.

Sevgili öğretmenler, sözlerimi size hitap ederek bitireceğim.

Maarifimiz her dâvanın başı da sensin, sonu da sen. Alâcağımız her tedbir senin aziz ellerinde kıymet kazanacak, netice verecektir. Seni büyük vazifede muvaffak kılın, daha başarılı yapabilmek için bütün tedbirleri almaktâ devam edeceğiz. Seni maddi, manevi daha çok imkânlarla sahip kılınca vazifeinizdir. Sana millet itimadınız tamdır. Uğrulu ellerine teslim ettiğimiz yavrularımızı vatanımız için en iyi şekilde yetiştireceğine inancımız da tamdır. Yavrularımızı bu ders yılunda da Allah'tan sonra sana emanet ediyoruz.

Yeni ders yılının bütün Türk milleti için feyzîli, uğrulu olmasının Cenâbi Haktan niyaz ediyoruz."

Tâlim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 147

Karar t: 3-7-1957

ÖZET:
Türkçe - Ingilizce öğretim yapan resmi kolejlerin I. Devre Fen Bilgisi dersleri mûfredat programı h.

Türkçe-İngilizce öğretim yapan resmi kolejlerin I. devreleri için geçici olarak hazırlanan Fen Bilgisi mûfredatının, bağlı örneğine göre kabulü hâsunusun Vekâlet Yüksek Makamının tasvipiyle 3-7-1957

Maarif Vekili
Tevfik İlerî

Türkçe-İngilizce öğretim yapan resmi kolejlerin I. devre 1. 2. 3. sınıfları için geçici olarak hazırlanan Fen Bilgisi mûfredatının, bağlı örneğine göre kabulü hâsunusun Vekâlet Yüksek Makamının tasvipiyle 3-7-1957

I. SINIF

1. Ünite — İnsanlar; madenler ve makinelere faydalananmayı nasıl öğrendiler?

2. Ünite — İnsanlar; ses ve müzikin mahiyetini nasıl öğrendiler?

3. Ünite — İnsanlar; ates'in mahiyetini ve bundan faydalananmayı nasıl öğrendiler?

4. Ünite — İnsanlar; hararet ve havalandırma sistemini, bunlardan faydalananmayı nasıl öğrendiler?

5. Ünite — İnsanlar; hava ve iklim değişikliklerinin sebeplerini nasıl öğrendiler?

6. Ünite — İnsanlar; temiz su temini etmeye ve bunu temizlik işlerinde kullanmayı nasıl öğrendiler?

II. SINIF

7. Ünite — İnsanlar; suyla makineleri çalıştırmayı ve sudan nakliyat hâsusunda faydalananmayı nasıl öğrendiler?

8. Ünite — İnsanlar; cihet ve zamanı anlamak üzere göl yüzünden faydalananmayı nasıl öğrendiler?

9. Ünite — İnsanlar; işığın mahiyeti-

ni ve bundan faydalananmayı nasıl öğrendiler?

10. Ünite — İnsanlar; ses ve müzikin mahiyetini nasıl öğrendiler?

11. Ünite — İnsanlar; Mîknâtis ve elektrikten faydalananmayı nasıl öğrendiler?

12. Ünite — İnsanlar; Kelimeleri ve resimleri uzak mesafelere çok kısa bir zamanda gönderebilmeyi nasıl başardılar?

13. Ünite — İnsanlar; işlerini görmek üzere makinelere faydalananmayı nasıl öğrendiler?

Not: Bu ünitede müteakip: canhıllar cansızlar, bitkilerle hayvanlar arasında göze çarpan farklar üzerinde durulacak ve çevre ile ilgili bazı omurgalı hayvanlar incelenecaktır.

III. SINIF

14. Ünite — İnsanlar; madenler ve makinelere faydalananmayı nasıl öğrendiler?

15. Ünite — İnsanlar; kimya bilgisini ve bundan faydalamayı nasıl öğrendiler?

16. Ünite — İnsanlar; topaktan istifadeye onu verimli tutmayı nasıl öğrendiler?

17. Ünite — İnsanlar; bitkileri yetişirme ve kendilerinden çeşitli yönlerde faydalabilmeyi nasıl öğrendiler?

(Çevre ile ilgili bazı çiçekli bitkilerde ayrıca incelenecaktır.)

18. Ünite — İnsanlar; kendî vücut yapalarına ait bilgiyi nasıl artırdılar?

(Bu üniteden işlenenler işkelet, kas, solunum ve boşaltım sistemleride dikkate alınacaktır.)

19. Ünite — İnsanlar; hastâkların yâcicekerlerin bozulmasını mahiyet ve sebeplerini nasıl öğrendiler?

Not: Bu ünitede takiben çiçeksz bitkiler ve omurgasız hayvanlar hakkında öğrencilere genel bir fikir verecek şekilde bazı bitki ve hayvan örnekleri inclenecektir.

İş, Vekâlet Yüksek Makamının tas-

diklerine sunulur.

Uygundur.

23-8-1957

Maarif Vekili

T. İlerî

Müdürlüler Komisyonu Kararı:

Karar s: 405.1-274

ÖZET:
Karar t: 23-8-1957

Bafra Kız Orta Sanat Okulunun ortaokula dayalı Kız Enstitüsü haline getirilmesi h.

Mesleki ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'nün 16-8-1957 tarihli ve 420-6762 sayılı teklif yazısı incelendi, işin gereği düşünüldü:

Bafra Kız Orta Sanat Okulunun 1957-1958 ders yılında itibaren Ortaokul'a dayalı bir Kız Enstitüsü haline getirilmesine ve işbu kararımız kopyalarının Meslekî ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'ne getirilmesi h.

Meslekî ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'nün 16-8-1957 tarihli ve 420-6762 sayılı teklif yazısı incelendi, işin gereği düşünüldü:

İş, Vekâlet Yüksek Makamının tas-

diklerine sunulur.

Uygundur.

23-8-1957

Maarif Vekili

T. İlerî

Müdürlüler Komisyonu Kararı:

Karar s: 405.1-285

ÖZET:
Karar t: 2-9-1957

Nazilli'de Lise

1957-1958 ders yılından itibaren Nazilli'de bir Lise açılmasına ve işbu kararınız kopyalarının Orta Öğretim Umum Müdürlüğü'ne görülerek gereken tescil muamelesi yapılmak üzere Zatişleri Müdürlüğün tevdiine karar verildi.

İş Vekâlet Yüksek Makamının tasdiklerine sunuldu.

Uygundur,
2-9-1957
Maarif Vekili
T. İleri

Müdürlüler Komisyonu Kararı:

Karar s: 405.1-286 ÖZET:
Karar t: 2-9-1957 Merzifon Akşam Kız Sanat Okulunun Ortaokula dayalı Kız Enstitüsü haline getirilmesi h.

Mesleki ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'nün 29-8-1957 tarihli ve 420-7069 sayılı teklif yazısı incelendi, işin genliği düşünüldü;

Müdürlüler Komisyonu Kararı:

Karar s: 405.1-287 ÖZET:
Karar t: 2-8-1957 Amasya Akşam Kız Sanat Okulunun ortaokula dayalı Kız Enstitüsü haline getirilmesi h.

Mesleki ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'nün 29-8-1957 tarihli ve 420-7069 sayılı teklif yazısı incelendi, işin genliği düşünüldü;

Amasya Akşam Kız Sanat Okulunun 1957-1958 ders yılından itibaren, yalnız özel şubeleri ihtiyaç eden, ortaokula dayalı bir Kız Enstitüsü haline getirilmesine ve mevcut Akşam Kız Sanat Okulunun bu Enstitüye bağlanarak faaliyetine devam etmesine ve işbu kararımız kopyalarının Mesleki ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'ne görülerek gereken tescil muamelesi yapılmak üzere Zatişleri Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş Vekâlet Yüksek makamının tasdiklerine sunuldu.

Uygundur,
2-9-1957
Maarif Vekili
T. İleri

Mesleki ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'nün 29-8-1957 tarihli ve 420-7068 sayılı teklif yazısı incelendi, işin genliği düşünüldü;

Merzifon Akşam Kız Sanat Okulunun 1957-1958 ders yılından itibaren, yalnız özel şubeleri ihtiyaç eden Ortaokula dayalı bir Kız Enstitüsü haline getirilmesine ve mevcut Akşam Kız Sanat Okulunun bu Enstitüye bağlanarak faaliyetine devam etmesine ve işbu kararımız kopyalarının Mesleki ve Teknik Öğretim Umum Müdürlüğü'ne görülerek gereken tescil muamelesi yapılmak üzere Zatişleri Müdürlüğüne tevdiine karar verildi.

İş Vekâlet Yüksek makamının tasdiklerine sunuldu.

Uygundur,
2-9-1957
Maarif Vekili
T. İleri

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMIMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR.

1	12	23	34	46
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

(Bu Dergi 3-10-1957 tarihinde basılmıştır.)

İLANLAR:**MAARIF MÜDÜRLÜKLERİNE**

VE

MAARIF MEMURLUKLARINA

1 — İlk Öğretim Gazetesi 23 ücünden abone kayıtlarına başlanmıştır. Bu cildin abone bedeli (6) liradır. Bir nüshasının fiyatı (50) kuruştur. Yarı cilde abone (4) liradır.

2 — Abone bedellerinin Maarif Memurlukları eliyle toplamı mahalli banka vasıtasyile: (*) (T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğü (3803 No. lu cüri hesaba) yollanınca açık adresli abone listelerinin (Maarif Vekâleti Yayın Müdürlüğü Dergi Bürosu Şefliği, Posta Caddesi — Ankara) adresine gönderilmesi.

3 — Listelerde abonelerin adları, okul adresleri ve bilhassa posta teşkilatı bulunuşunmadığını bildirilmesi.

4 — Abone paralarının Ziraat Bankası bulunan yerlerde bu Banka vasıtasyile, bulunmamış yerlerde ise posta ile daireimize yollanması.

5 — Bazı yerlerden yalnız paralar, bazı yerlerden ise sadice listeler yollanmakta; bu hal abonelerin dergilerini almamalarına ve dolayısiyle lüzumsuz yazılmalara sebebiyet verilmektedir. Abone kaydına yukarıda belirtilen hususlara dikkat burulması bilhassa rica olunur.

(*) T. C. Ziraat Bankası şubelerinden yollanacak paralardan yollama ücreti alınmaz.

MAARIF VEKÂLETİ YAYIM MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PARÂZETESİ GÖNLERİ ÇIKARILIR
İLGİLİ MAKAM VE MÖDËSSESELERE PARASIZ GÖNDERİLIR

T. C. MAARIF VEKÂLETİ TEBLİĞLER DERGİSİ

VILLİK ABONESİ 40 KURSTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIROLA
RİNDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MAARIF VE
VAKLETİ YAYIM MÖDÜRLÜĞÜ
GÖNDERİLMELİDIR

CILT: 20

7 EKİM 1957

SAYI: 976

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar s: 215 ÖZET:
Karar t: 21-9-1957 Liselerin yeni müfredat programı h.

1957-1958 ders yılı başından itibaren tatbiik edilmesi üzere, üy yillik rejime tabi resmi liselerde ilişkili ders tezvi etveline ve müfredata göre öğretim yapılması uygun görülen keyfiyetin Vekâlet Yüksek Makamının tasviplerine arzı kararlaştı.

Uygundur.

21-9-1957
Maarif Vekili
Tevfik İleri

LİSE PROGRAMI (*)

Haftalık Ders Cetveli

SİNİFLAR

Dersler	I.	II.	III.
	Fen Edb.	Fen Edb.	
Türk Dili ve Edebiyatı	5	4	3
Psikoloji	—	2	—
Felsefe, Mantık ve Sosyoloji	—	—	3
Tarih	2	2	2
Sanat Tarihi	—	2	—
Cografya	2	2	1
Matematik	5	6	8
Tabiat Bilgisi	3	2	1
Fizik	3	3	4
Kimya	3	3	3
Yabancı Dil	5	4	4
Beden Eğitimi	1	1	1
Milli Savunma	1	1	1
Seçime tabi dersler	2	2	1
Toplam	32	32	32

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI**Derslerin Bölümü:**

Bilindiği gibi, dil ve edebiyat öğretiminin pratik hedefleri, öğrencilerin, 1) dinleme yeteneklerini, okuduklarını incelikleriyle ve derinlikleriyle kavrama; 2) bildiklerini, gördüklerini, duyuş düşündürüklerini doğruları ve maksada uygun olarak söyle ve yazı ile anlatma kabiliyetlerini geliştirmektir. Bundan dolayı dersler de Okuma ve Kompozisyon bölümlerine ayrılmıştır. Dilbilgisi, bu iki çeşit çalışma ile, aşağıda açıklanacak esaslarla göre, kaynaştırılacaktır.

Programın hazırlanması:

Programın hazırlanmasında şu düşünceler göz önünde tutulmuştur:

1 — Dil ve edebiyat öğretiminin metinlere dayanık suretiyle öğrenciyi doğrudan doğruya sanatçı ile temasla getirmek;

2 — Öğretimi, bilhassa, milletimizin

(*) Programın sonundaki nota bakınız.

zevkini ve dehasını tarlı boyunca temsil eden üstün eserler üzerinden yürütmek;

3 — Öğrenciye mühim sahiyetlerin, her defasında bunların dejisik cephelelerini verecek, türlü sınımlarda birkaç kere karıştırılmaktır;

4 — Öğretmenin, programı yer yer serbestçe tamamlamasına imkân bırakmak;

5 — Öğrencinin, çağdaş ve çağımıza yakın sanat eserleriyle temasını geniş aralıklarla kesmeksizin, her sınıfta, edebiyatımızın şekil ve muhteva bakımından seviyeye uygun örnekleriyle karşılaşmasını sağlamak;

6 — Bilgileri ve itiyatları, öğrenci çalışmalarının ve sanat eserlerinin hazırlayıcağı zemin üzerinde sınıfta sınıfla genleşip derinleştirerek vermek;

7 — Kompozisyon çalışmalarına hafif bir hızivet kazandırmak;

8 — Öğrenciyi Batt sahelerileyi ille sınıfta itibaren ilgilendirmek.

I. OKUMA

Okuma programına, edebiyatımızın belli başlı dillerlerini ve bölümlerini temsil eden sahiyetlerden bir kısmının adaları alınmıştır. Öğretmen, gerek bunlardan, gerek programa dilleri belirtilmemiş bulunan mühim sahiyetlerden bizzat seçceği metinleri, zamanının müsaadesi nisbetinde, okutacaktır. Meselâ, II. sınıf ders konuları arasında "Dede Korkut, Yunus Emre ve Karacaoglu'dan seçilmiş örnekler" kaydı vardır. Bütün liselerde bu üç kaynatılan almış örnekler gösterilecektir. Bunun yanında "Halk Edebiyatımızdan seçilmiş başka örnekler" kaydı da bulunmaktadır. Şu halde aynı sınıfta Emrah, Zihni v.b. şairlerden alınmış şiirlerde Halk teması ve hikâye örnekleri de okutulabilecek ve öğretmenin, ders kitaplarındaki metinlerden ve bizzat seçceği parçalarдан serbestçe tertiye edilebileceği bu çeşitli küçük antolojilerle, çalışmaların çeşitliliği ve ünitenin bütünlüğü sağlanır olacaktır. Batt edebiyatının örneklerinin seçilmesinde ve okutulmasında da aynı esaslarla göre hareket edilecektir.

"Türk Dili ve Edebiyatı" derslerinde birinci derecede üzerinde çalışılacak metinler Türk edebiyatı örnekleridir. Batt edebiyatına ayrılan zaman, Türk Dili ve Edebiyatına ayrılan zamanın dörtte birini geçmeyecektir.

Fen kollarının okuma programları, bu sınımlarda Türk Dili ve Edebiyatı derslerine ayrılan zamana göre ayarlanmıştır.

yatırı, deneme, tenkid, ilim ve fikir yazıları ve hitabet nevilerine ait örnekler üzerinde toplanacaktır. Bnlara, eski edebiyatımız hakkında da bir fikir vermek için, Halk edebiyatımızın destan ve hikâye ilâhi, konuşma, türk, teması, nevilerinden, türkçe şiirlerde Divan edebiyatımızın mesnevî, gazel, şarkı, tarîh (mensur), seyahat, ahlâk ve fikir yazıları nevilerinden örnekler ilâve edilecektir. Öbür yazı çeşitleri, seçilecek örnekler dolayısıyla kendiliğinden gelecek fırsatlarında, bî sınıfta veya iteriki sınıflarda tanıtılacaktır. I. sınıfta örneklerin zaman sırasıyla verilmesi şart değildir. Sadece, Halk ve Divan edebiyatımızın alınacak metinler ayrı bir kümeye teskil edilecek, bunlarla yeni edebiyat nevileri arasında gerekli mukayeseler yapılıracaktır. Divan edebiyatından seçilecek metinler kısa olmalıdır (Bk. "İnciliyeler okuma", "Şekil meseleleri").

II. Sınıflarda:

II. sınıfta İslâmlıktan önceki Türk edebiyatı, Halk edebiyatı, Divan edebiyatı üniteleriyle Tanımat sonrası edebiyatımızın muhtelif sahfları ve Batt edebiyatı üniteleri vardır. Her ünitenin içinde, metinler zaman sırasıyla verilecektir. Halk ve Divan edebiyatlarımız birer bütünü olarak kabul edilmelidir.

III. Sınıflarda:

III. sınıfta edebiyatımızın ve Batt edebiyatımızın daha seviyeli örnekleri gösterilecektir. Edebiyat kolu ders konularının başında, yine bir ünite olarak, "Divan şiirinden ve nesrinden seçilmiş parçalar" yer almaktadır. Burada mesele bir kaside başlangıcı, bir mesnevî parçası, birkaç tarîh ve ahlâk yazarı, tezkirelerden alınmış parçalar, v.b. incelenbilir. Sürekli ve güdümlü okumada öğrenciler, öğretmenin seçeceği birkaç eser üzerinde, toplu ve kontrollü olarak çalışacaklardır. Batt edebiyatından seçilecek örneklerden birkaçının üzün, kalanlarının kısa olmasıyla böylelikle öğrencilerin bazı eserler üzerinde fazla durmalarının sağlanması maksada daha elverişlidir. (Aynı şekilde I. ve II. sınıflarda da uygulanmalıdır.)

Fen kollarının okuma programları, bu sınımlarda Türk Dili ve Edebiyatı derslerine ayrılan zamana göre ayarlanmıştır.

Okuma çeşitleri: inciliyeler okuma:

Lise sınıflarında, okumanın muhtelif şekilleri uygulanabilir. Bir yazının, bir nevinin, bir cereyanın, bir devrin karakterini belirtmek üzere seçilen kısa parçalar, incelenerek okunacaktır. Bu okumada her türlü işaret ve açıklama, her türlü